Competența face diferența! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European
Axa prioritară 1: Administrație publică și sistem judiciar eficiente
Titlul proiectului: "Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate - QAFIN"
Cod SIPOCA/SMIS2014+: 16

Ghidul de evaluare externă a domeniilor de studii universitare de masterat

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

Partener: **Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - ARACIS**

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Coordonator:
Iordan Petrescu

Experți:
Alexandru Chiș
Radu Mircea Damian
Mircea Neagoe
Ștefan Stanciu

Material realizat în colaborare cu experții Băncii Mondială în cadrul proiectului.

Cadrul legislativ privind studiile universitare de masterat

Legea Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare

OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale 2014-2020

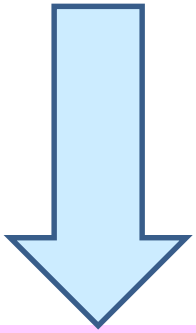
Programele de studii universitare de masterat (PSUM)

Durata: 1-2 ani (după caz)

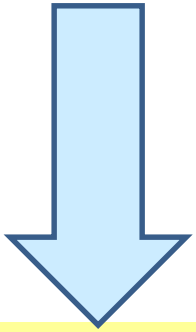
Numărul minim de credite transferabile ECTS: 60 / 120.

Un domeniu de studii universitare de masterat (DSUM) acreditat funcționează legal dacă are cel puțin un program de studii universitare de masterat acreditat în urma unei evaluări externe.

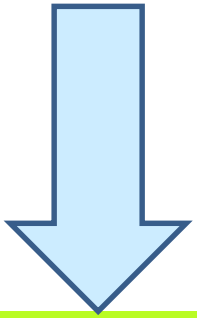
Programele de studii universitare de masterat

masterat profesional

masterat de cercetare

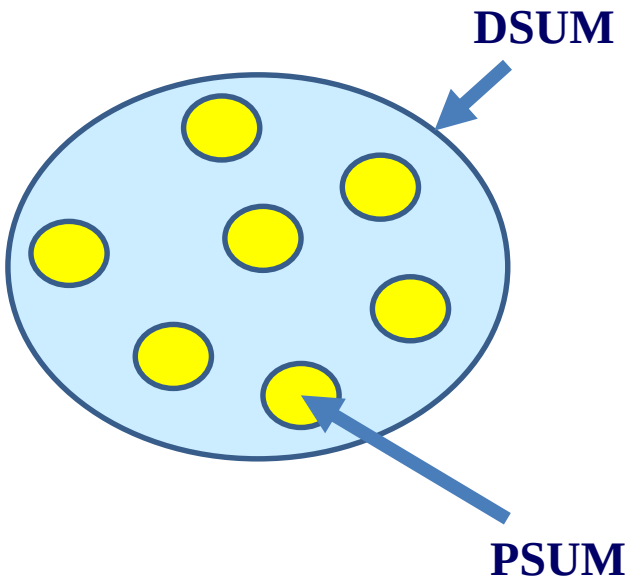

masterat didactic

Diploma conferită după absolvirea unui PSUM

în urma parcurgerii programului și susținerii cu succes a disertației

atestă că titularii acesteia au obținut competențele, cunoștințele și abilitățile specifice uneia sau mai multor ocupații/ calificări corespunzătoare nivelului de calificare CNC 7.

Gruparea unor PSUM într-un domeniu de studii universitare de masterat (DSUM) permite proiectarea și abordarea multidisciplinară a activităților de predare, învățare și cercetare

prin utilizarea în comun a resurselor materiale și umane de care dispun universitățile, facultățile și departamentele, asigurând astfel studenților un parcurs educațional și de cercetare flexibil, cu multiple opțiuni.

Programele de studii universitare de masterat se pot organiza la formele de învățământ

cu frecvență (IF)

cu frecvență redusă (IFR)

cu excepția celor reglementate la nivelul Uniunii Europene

Masteratul didactic și masteratul de cercetare pot fi organizate numai la forma de învățământ cu frecvență.

Un program de studii universitare de masterat poate fi derulat în

limba română

limbile minorităților naționale

una sau maxim două limbi străine de circulație internațională

Cerințele specifice pentru evaluarea externă a domeniilor de masterat

Realizarea
- misiunii și obiectivelor DSUM
- procesului de predare, învățare și evaluare centrat pe student

Asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare

Respectarea
- reglementărilor privind admiterea, transferul, mobilitatea, parcursul și absolvirea studiilor
- procedurilor interne de asigurare a calității
- legislației în vigoare

Misiunea domeniului de studii universitare de masterat

Misiunea și obiectivele PSUM din domeniul de masterat supus evaluării externe trebuie să reflecte cerințele mediului socio-economic și cultural, ale angajatorilor etc.

Obiectivele comune ale PSUM care fac parte din DSUM:

- concordanța cu misiunea universității
- oportunitățile de angajare a absolvenților pe piața muncii
- oportunitățile de continuare a studiilor prin doctorat
- interesele studenților

Procesul de predare, învățare și evaluare

Metodele de predare și învățare trebuie să fie fundamentate de modele teoretice și strategii specifice psihopedagogiei adultului.

Procesul de predare-învățare trebuie să fie suficient de flexibil pentru a ține cont de capacitatea diferită de învățare a studenților și pentru a reduce rata abandonului.

Planurile de învățământ prezentate pe site-ul instituției trebuie:

- să conțină informații relevante privind modul în care se are în vedere atingerea rezultatelor declarate ale învățării

- să permită alegerea unui traseu flexibil de către student, prin prezența disciplinelor opționale și facultative

- să cuprindă activități de cercetare științifică

- elaborarea disertației

Fișele disciplinelor aferente PSU cuprind informații privind:

poziția și tipul disciplinei în planul de învățământ
conținutul disciplinei
rezultatele învățării
metodele de predare și învățare,
alocarea creditelor
formele de evaluare
precondiții de acces etc.

Forme de evaluare a rezultatelor învățării:

examinarea orală,
examinarea scrisă,
prezentarea portofoliilor,
prezentarea rapoartelor privind activitățile practice,
eseuri, prezentări orale,
rapoarte de cercetare,
postere,
lucrări de artă etc.

Resursele umane, materiale și financiare

Laboratoarele, sălile de calculatoare și atelierele etc. trebuie să fie dotate cu echipamente specifice necesare pentru desfășurarea activităților practice.

Infrastructura educațională trebuie să fie modernă și adaptabilă diverselor contexte și metode de predare-învățare.

Resursele financiare aprobate și alocate fiecărui domeniu de studii universitare de masterat sunt astfel dimensionate încât asigură că orice variație între performanța financiară planificată și cea reală nu va compromite standardele academice și interesele studenților.

Raportul dintre numărul studenților și al cadrelor didactice trebuie să asigure calitatea predării și învățării.

Personalul didactic trebuie să aibă pregătirea și experiența corespunzătoare disciplinelor predate.

Instituția de învățământ superior trebuie să dispună de un **plan de formare profesională** continuă, care să permită cadrelor didactice să-și actualizeze cunoștințele de specialitate, psihopedagogice și cele cu privire la utilizarea noilor tehnologii de educație.

Asigurarea serviciilor suport pentru studenți:
tutorat, facilități de informare și documentare, acces la baze de date naționale și/sau internaționale, sprijin pentru identificarea locurilor de practică etc.

Admiterea, transferul, mobilitatea, parcursul studenților și finalizarea studiilor

Condițiile pentru admiterea, transferul, mobilitatea, parcursul studenților trebuie să fie specificate în contractele de școlarizare și făcute publice, iar rezultatele acestor procese trebuie monitorizate de instituția organizatoare de studii universitare de masterat (IOSUM).

IIS trebuie să se asigure că studenții sunt informați cu privire la:

- condițiile de admitere
- existența regulamentelor, drepturile și obligațiile acestora
- disciplinele din planul de învățământ
- procedurile de evaluare
- acces la burse şi la alte mijloace de finanțare
- mobilități etc.

Asigurarea internă a calității

La nivelul DSUM

- sunt aplicate proceduri interne de asigurare a calității
- se aplică o procedură pentru revizuirea PSUM ori de câte ori mediul socio-economic cere acest lucru
- există un instrument pentru colectarea feedback-ului de la studenți.

DSUM are o strategie de monitorizare a activității absolvenților. Informațiile referitoare la asigurarea calității sunt publicate pe pagina web a facultăților care organizează respectivele PSUM.

Gradul de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță, evaluarea și îndeplinirea criteriilor de acreditare/menținerea acreditării a DSUM

Gradele de îndeplinire a indicatorilor de performanță:
a) ***Îndeplinit*** – se acordă în cazul îndeplinirii indicatorului de performanță;
b) ***Parțial îndeplinit*** – se acordă în cazul în care indicatorul de performanță nu este îndeplinit, dar care poate fi îndeplinit în cel mult un an;
c) ***Neîndeplinit*** – se acordă în cazul neîndeplinirii indicatorului de performanță și care nu poate fi îndeplinit în decurs de un an.

Un DSUM dobândește acreditarea / menține acreditarea dacă îndeplinește criteriile, standardele și indicatorii de performanță specificați în Anexa 1.

Extras

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță	
DOMENIUL A. Capacitatea instituțională	
Criteriul A.1. Structurile instituționale, administrative și manageriale	
S.A.1.1. Misiunea, obiectivele, viziunea și strategia IIS	
IP.A.1.1.1	Misiune asumată, obiective și viziune strategică. Misiunea și obiectivele asumate de IIS sunt publice, răspund cerințelor societății și asigură dezvoltare instituțională durabilă. IIS are documente cu privire la înființarea, structura și funcționarea acesteia.
IP.A.1.1.2	Carta universitară. IIS are o Cartă universitară aprobată, ale cărei prevederi sunt publice, concordante cu legislația națională și cu principiile Spațiului European al Învățământului Superior, cunoscute de membrii comunității universitare.
IP.A.1.1.3	Obiectivele strategice ale IIS. Obiectivele IIS sunt clare și o individualizează în Sistemul Național de Învățământ Superior.
IP.A.1.1.4	Viziunea strategică. IIS dovedește că are reglementări prin care se urmărește implementarea planului strategic și a planurilor operaționale. Planul strategic și planurile operaționale sunt publice, cunoscute și aplicate de membrii comunității universitare. Strategia și politicile IIS respectă misiunea declarată.

Pe baza rezultatelor evaluării externe efectuate în vederea acreditării/evaluării periodice unui DSUM, ARACIS acordă următoarele avize, după caz:

Acreditarea/ menținerea acreditării domeniului de studii universitare de masterat pentru o perioadă de cinci ani, cu precizarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați într-un an de studiu în domeniul de masterat respectiv, în cazul în care se constată îndeplinirea standardelor de calitate.

Odată cu acreditarea unui domeniu de studii de masterat, toate programele de studii universitare de masterat din domeniu sunt acreditate.

***Neacreditarea/retragerea acreditării** DSUM* evaluat, în cazul neîndeplinirii standardelor de calitate.

În această situație, IIS solicită în termen de un an o nouă evaluare externă de către ARACIS, după soluționarea problemelor semnalate la evaluarea externă.
În caz contrar, raportul elaborat de ARACIS rămâne definitiv.

Neacreditarea unui DSUM conduce la neacreditarea tuturor programelor de studii universitare de masterat din domeniu.

DSUM pentru care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate în cazul a două evaluări succesive în vederea acreditării nu mai pot fi propuse de către IIS pentru evaluare externă.

Obiectivele evaluării externe

acreditarea noilor domenii de studii universitare de masterat

încadrarea programelor noi de studii universitare de masterat în domenii de masterat acreditate

evaluarea periodică a domeniilor de studii universitare de masterat acreditate

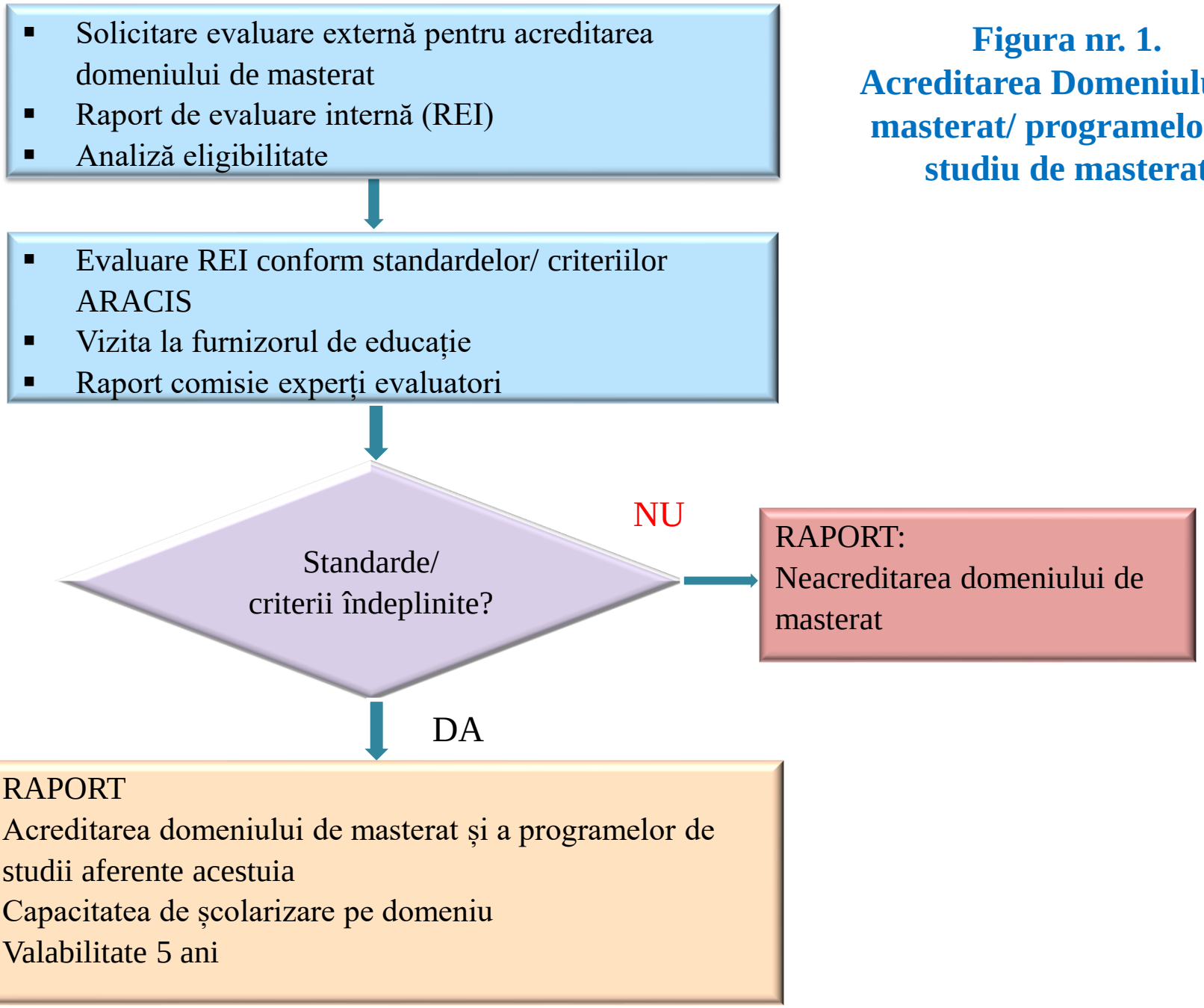
Acreditarea noilor domenii de studii universitare de masterat

DSUM noi de studii universitare de masterat dintr-o IIS acreditată se supun direct acreditării, fără parcurgerea procedurii de autorizare de funcționare provizorie.

Un DSUM poate fi evaluat extern în vederea acreditării dacă IIS organizează în domeniul respectiv cel puțin un PSUM.
IIS acreditate, care doresc să organizeze PSUM într-un domeniu nou de studii universitare de master, trebuie să obțină acreditarea respectivului domeniu.

În urma evaluării externe și acreditării domeniului de masterat PSUM se consideră acreditate.

Figura nr. 1.
Acreditarea Domeniului de masterat/ programelor de studiu de masterat

Pe baza rezultatelor evaluării externe în vederea acreditării unui DSUM, ARACIS propune Ministerului Educației, după caz:

Acreditarea DSUM evaluat pentru o perioadă de cinci ani, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați în cazul în care se constată îndeplinirea standardelor de calitate și indicatorilor de performanță.

Neacreditarea DSUM evaluat, în cazul neîndeplinirii standardelor de calitate și indicatorilor de performanță.

Încadrarea programelor noi de studii universitare de masterat în domenii de masterat acreditate

În cadrul unui DSUM acreditat, în perioada dintre două evaluări externe, promovarea unui nou PSUM este aprobată de către Senatul IIS și/sau de către Consiliul de Administrație, fără modificarea capacității de școlarizare a domeniului de studii universitare de masterat respectiv.

Un nou PSUM poate fi organizat într-un DSUM acreditat, în urma unei evaluări externe, fără vizită la IIS, cu avizul favorabil al ARACIS pentru încadrarea în domeniul respectiv, fără modificarea capacității de școlarizare a domeniului.

Pentru începerea procedurii de evaluare, IIS depune la ARACIS

- *Cererea*, însoțită de avizul ANC pentru validarea calificării
- *Raport de evaluare internă (REI)* pentru încadrarea în domeniu

***REI pentru încadrarea în domeniu* va cuprinde:**

a) aprobarea Senatului;
b) analiza privind oportunitatea înființării unui nou PUSM;
c) suplimentul la diplomă pentru programul propus;
e) planul de învățământ al programului propus;
f) precizarea limbilor de predare;
g) fișele disciplinelor în limba română și în limba de predare;
h) lista cadrelor didactice, însoțită de CV-ul acestora;
i) dovada cunoașterii limbilor străine de predare.

REI pentru încadrarea în domeniu elaborat de IIS este analizat de Comisia de experți permanenți de specialitate (CEPS) din ARACIS.

CEPS din ARACIS propune avizul privind *încadrarea* sau, după caz, *neîncadrarea* PSUM.

Avizul CEPS este validat de Consiliul ARACIS și transmis Ministerului Educației și IIS.

Mărirea la cerere a capacității de școlarizare a unui DSUM se poate realiza numai prin evaluare externă a domeniului.

Un DSUM acreditat este evaluat extern periodic o dată la cinci ani în vederea menținerii acreditării.

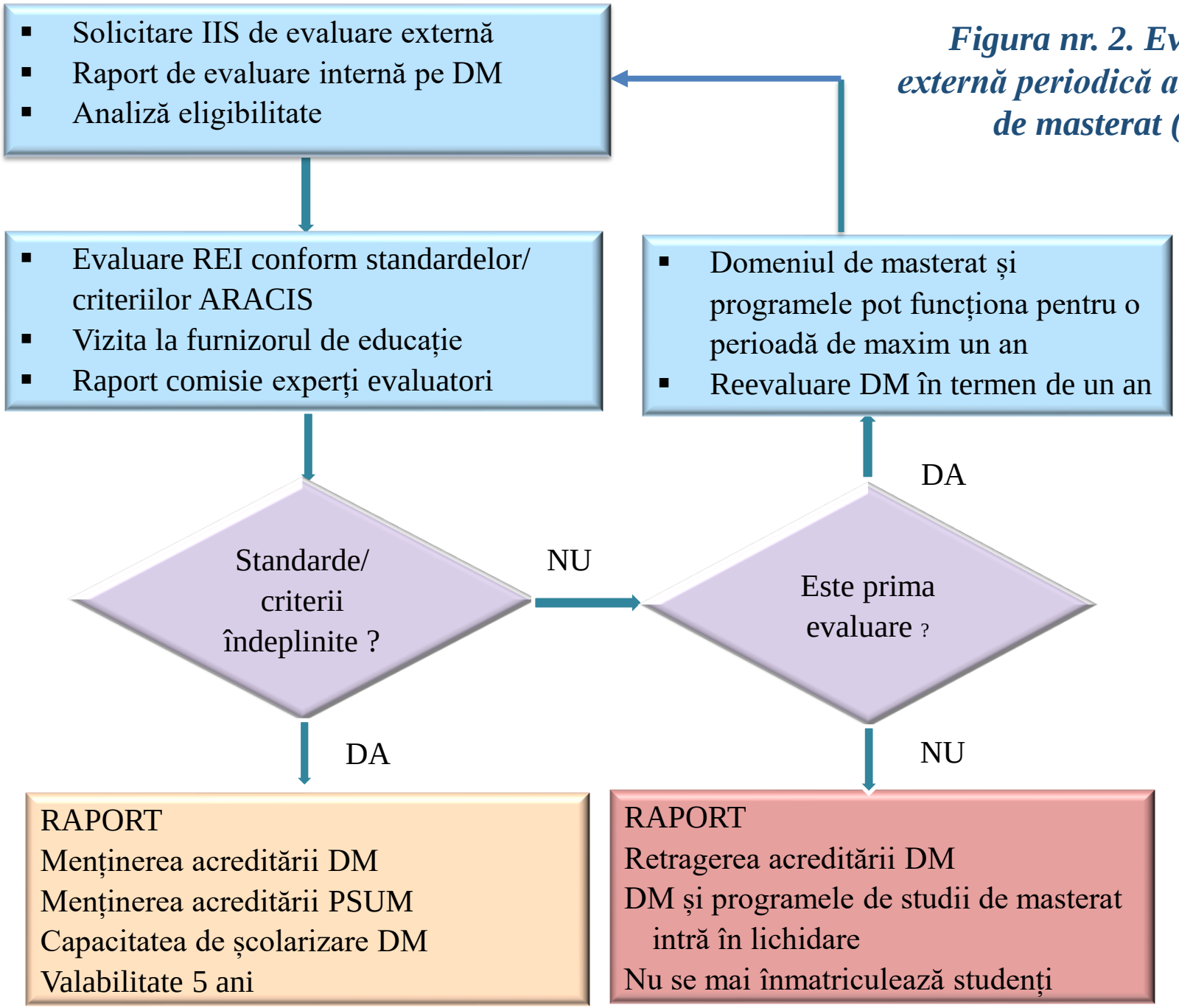

Figura nr. 2. Evaluarea externă periodică a domeniilor de masterat (DM)

Pe baza rezultatelor evaluării externe periodice a unui DSUM, ARACIS propune Ministerului Educației, după caz:

Menținerea acreditării DSUM pentru o perioadă de cinci ani, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați într-un an de studii, în cazul în care se constată îndeplinirea standardelor.

Retragerea acreditării pentru DSUM în cazul neîndeplinirii standardelor.

În acest caz, IIS solicită în termen de un an o nouă evaluare de către ARACIS, după soluționarea problemelor semnalate. În caz contrar, raportul elaborat de ARACIS rămâne definitiv.

DSUM pentru care se constată neîndeplinirea standardelor minime de calitate pentru două evaluări externe consecutive intră în lichidare.

Etapele metodologice privind evaluarea externă a domeniilor de studii universitare de masterat

Evaluarea externă a DSUM se realizează în baza *Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior*, aprobată prin HG.

Etapa 1. Declanșarea procedurii de evaluare periodică

IIS depune la ARACIS o cerere privind declanșarea procedurii de evaluare periodică a DSUM. Este prezentată și lista tuturor programelor de studii universitare de masterat din domeniul respectiv (în conformitate cu HG în vigoare).

Etapa 2. IIS elaborează Raportul de evaluare internă (REI) a DSUM

REI va cuprinde date relevante pentru toate PSUM:

- descrierea misiunii și a obiectivelor DSUM;
- informații privind forma de învățământ, limba de predare, locația;
- suplimentul la diplomă completat pentru fiecare PSUM;
- situația înmatriculării studenților pe ani de studiu la toate PSUM;
- numărul maxim de studenți pe care IIS dorește să îi școlarizeze;
- planul de învățământ pentru fiecare PSU din DSUM evaluat;
- informații privind predarea, învățarea și evaluarea;
- informații cu privire la resursele de învățare;
- informații cu privire la activitatea de cercetare științifică;
- informații privind parteneriatele universitare;
- descrierea bazei tehnico-materiale și infrastructurii *hardware*;
- informații privind personalul didactic și de cercetare/creație;
- informații privind serviciile suport de care beneficiază studenții;
- gradul de acoperire cu personal propriu și asociat;
- prezentarea procedurilor de asigurare a calității.

Etapa 3. Activități administrative

În termen de 30 de zile de la înregistrarea la ARACIS a cererii de evaluare externă, IIS transmite către ARACIS REI împreună cu contractul de prestări servicii semnat de IIS.

Procedura de evaluare externă începe la data semnării de către ARACIS a contractului de prestări servicii, care se transmite imediat IIS.

Etapa 4. Departamentul de acreditare al ARACIS numește Comisia de experți evaluatori (CEE)

CEE

doi / trei evaluatori menționați în RNE, experți în DSUM evaluat

un angajator sau un reprezentant al sectorului economic menționat în Registrul Angajatorilor al ARACIS

un student evaluator înscris în RNE-S, înmatriculat la un PSUM sau de doctorat din DSUM

Departamentul de acreditare al ARACIS desemnează coordonatorul CEE dintre membrii Comisiei de experți permanenți de specialitate ai ARACIS.

IIS este informată cu privire la componența acestei comisii.

IIS poate contesta în termen de cinci zile componența Comisiei de experți evaluatori, dar nu poate propune noi experți.

BEX ARACIS se consultă cu Departamentul de acreditare, poate numi în termen de cinci zile alți membri ai CEE.

Etapa 6. Vizita de evaluare externă

Comisia de experți evaluatori (CEE) realizează o vizită de evaluare la sediul IIS care a solicitat evaluarea externă, pentru a face constatări privind datele prezentate în REI, precum și privitor la alte aspecte considerate relevante.

Vizita de evaluare, care durează 2-3 zile, include:

a) întâlnirea preliminară a CEE cu reprezentanți ai IIS/IOSUM;
b) întâlnirea cu membri ai conducerii facultății/IIS;
c) întâlnirea cu personalul didactic;
d) întâlnirea cu un grup reprezentativ de studenți;
e) întâlnirea cu angajatorii;
f) verificarea unor aspecte relevante conținute în REI.

Etapa 7. Elaborarea Raportului CEE

La finalul vizitei, CEE elaborează Raportul propriu, care cuprinde:

a) constatările din analiza REI;

b) constatările de la vizită;

c) recomandările de îmbunătățire a calității programelor de studii și/sau a întregului domeniu evaluat.

Pe baza REI și a constatărilor de la vizita de evaluare, membrii CEE propun un aviz privind *acreditarea/ menținerea acreditării* sau *neacreditarea/ retragerea acreditării*, după caz.

Etapa 8. Transmiterea Raportului CEE la IIS

Coordonatorul CEE
transmite transmite Raportul CEE persoanei de contact desemnată de IIS, pentru luare la cunoștință și corectarea unor eventuale erori materiale, în termen de 10 zile de la primirea acestuia

Dacă IIS nu transmite în termenul stabilit nici un punct de vedere, Raportul CEE rămâne definitiv.

Raportul de evaluare întocmit de CEE care a efectuat vizita la IIS, însoțit de răspunsul primit de la IIS, se înaintează pentru avizare *Comisiei/ comisiilor de experți permanenți de specialitate*.

CEPS formulează eventuale completări și propune, în baza unui PV un aviz privind **menținerea acreditării** sau, după caz, **retragerea acreditării** DSUM pentru care s-a solicitat evaluarea.

În situația în care *Raportul CEE* cuprinde un număr semnificativ de indicatori cu calificativul încredere limitată și/sau neîncredere, CEPS poate propune monitorizarea DSUM pentru o perioada de 1-2 ani.

În acest interval de timp IIS va trebui să transmită la ARACIS un Raport de monitorizare prin care arată modul în care aceasta a răspuns la propunerile de îmbunătățire menționate în Raportul CEE.

Etapa 10. Transmiterea Raportului CEE la Departamentul de acreditare al ARACIS

CEPS transmite la *Departamentul de acreditare* al ARACIS *Raportul CEE* în care sunt incluse și amendamentele formulate anterior.

Departamentul de acreditare al ARACIS analizează, formulează eventuale observații și validează *Raportul CEE* primit de la CEPS și propune Consiliului ARACIS un aviz privind *acreditarea/ menținerea acreditării* sau *neacreditarea/ retragerea acreditării*, după caz, precum și un plan de monitorizare a domeniului de masterat al IIS.

Etapa 11. Avizul Consiliul ARACIS

Consiliul ARACIS, pe baza *Raportului CEE* validat în *Departamentul de acreditare*, hotărăște asupra avizului privind:

acreditarea

menținerea acreditării, după caz

neacreditarea/ retragerea acreditării, după caz pentru DSUM și pentru toate PSUM încadrate în respectivul domeniu

Etapa 12. ARACIS informează ME și IIS

Raportul validat de către Consiliul ARACIS însoțit de *Prezentarea sintetică a rezultatelor evaluării externe* și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați într-un an de studii în domeniul de studii universitare de masterat evaluat este publicat pe site-ul ARACIS.

ARACIS comunică IIS Planul de monitorizare pentru DSUM evaluat.

Decizia Consiliului ARACIS este comunicată MEC în termen de o zi de la încheierea vizitei de evaluare externă.

Pe baza avizului formulat de ARACIS, Ministerul Educației, în funcție de caz, acordă sau retrage dreptul de funcționare a DSUM evaluat.

Etapa 13. Activități de monitorizare

Ca urmare a recomandărilor formulate de ARACIS în urma procesului de evaluare externă a domeniului de masterat, IIS va depune la ARACIS un raport cu privire la stadiul de îndeplinire a acestora, în termen de un an sau doi ani de la evaluarea externă.

Raportul va fi analizat în cadrul *Comisiei de experți permanenți*, care va stabili gradul de îndeplinire a recomandărilor și va formula concluzii în acest sens, evidențiind măsurile care trebuie implementate în continuare, dacă este cazul.

Competența face diferența! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European
Axa prioritară 1: Administrație publică și sistem judiciar eficiente
Titlul proiectului: "Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate - QAFIN"
Cod SIPOCA/SMIS2014+: 16

Echipa proiectului QAFIN vă mulțumește pentru participare și implicare!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!